

2. Лексикология английского языка / А.И. Смирницкий; Моск. гос. ун-т им. М.В. Ломоносова. Филол. фак. – М.: Омен : МГУ, 1998. – 259 с.
3. Телия В.Н. Что такое фразеология? М.: Наука, 1966. – 386 с.
4. Шанский Н.М. Фразеология современного русского языка. Учеб. пособие. – М.: Либроком, 2012. – 401 с.
5. Phraseology. Theory, Analysis, and Applications / Edited by A.P. Cowie. – Oxford: Clarendon press, 1998. – 309 p.
6. Rosemarie Gläser Phraseologie der englischen Sprache. – Leipzig: Enzyklopädie Verlag, 1990. – 132 p.

Галацин К.О.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ КОЛЕКТИВНО-ГРУПОВОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА

Сучасне життя потребує активної творчої особистості. Виховати її можна лише впроваджуючи у педагогічну практику стратегії розвитку критичного мислення. Завдання цієї стратегії полягає у «пробудженні свідомості», коли молода людина усвідомлює реалії, що оточують її, і шукає шляхи розв'язання проблем. Такий підхід співзвучний концепції особистісно-орієнтованого навчання і нерозривно пов'язаний із застосуванням активних та інтерактивних технологій. Сучасне життя потребує активної творчої особистості. Виховати її можна лише впроваджуючи у педагогічну практику стратегії критичного мислення.

Звернення до інтерактивних технологій зумовлено новими завданнями, які поставлені перед системою освіти країни: формування активної, діяльної, творчої, конкурентноспроможної особистості. Розв'язати це завдання в рамках старої організаційно-

методичної інформативної системи неможливо. Одним із інноваційних підходів, здатним формувати активну, творчу, самодостатню особистість, виступає інтерактивне навчання, яке реально забезпечує опанування студентами умінь і навичок, саморозвитку особистості.

За інтерактивного навчання освітній процес організовується таким чином, що практично всі студенти виявляються залученими в процесі пізнання, при цьому кожен робить свій індивідуальний внесок у загальну справу. Обмін знаннями, ідеями, думками відбувається в доброзичливій атмосфері, в умовах взаємної підтримки, взаєморозуміння, взаємодії.

Педагогічна взаємодія зі студентами організовується з урахуванням таких специфічних принципів, а саме неперервності та цілісності розвитку особистості, гармонізації педагогічної діяльності, інтеграції всіх аспектів; особистої зорієнтованості; професійно практичної спрямованості; усвідомлення професійно-особистісного розвитку під час педагогічної взаємодії (рефлексія, корекція власної діяльності); творчого самовираження, співробітництва та співтворчості.

Кожну технологію характеризують два принципових аспекти: гарантованість кінцевого результату і проектування майбутнього навчального процесу, тоді як методика розглядається як сукупність рекомендацій щодо організації та перебігу навчального процесу.

У педагогічній літературі в дослідженнях О. Пометун, Л. Пироженко, О. Пехоти, Н. Побірченко, С. Сисоєвої, Є. Селевко, П. Щербаня та ін. розкриваються теоретичні й методичні засади організації інтерактивного навчання, описано багато типів і форм інтерактивного навчання (за рівнем активності студентів, рівнем залучення їх до продуктивної діяльності, дидактичною метою, способами організації тощо) [1].

Існує велика кількість інтерактивних технологій навчання – проблемна лекція, парадоксальна лекція, евристична бесіда, пошукова лабораторна робота, розв'язання ситуаційних задач,

колективно групове навчання, ситуативне моделювання. Вони можуть бути використані на різних етапах заняття: під час первинного оволодіння знаннями, під час закріплення й удосконалення, під час формування вмінь та навичок. Їх можна застосовувати також як фрагмент заняття для досягнення певної мети або ж проводити заняття з використанням окремої технології. Інтерактивні технології базуються на постійній активності взаємодії всіх учасників навчального процесу. Це співнавчання, взаємонавчання, тісна взаємодія в міні-колективі (групи, ланці, команди), коли і студенти, і викладач є рівноправними суб'єктами навчання.

Зокрема О. Пометун та Л. Пироженко [2, с. 33] виділяють чотири групи інтерактивних технологій: інтерактивні технології кооперативного навчання; інтерактивні технології колективно-групового навчання; технології ситуативного моделювання; технології опрацювання дискусійних питань. Інтерактивні технології колективно-групового навчання включають наступне: мозковий штурм, «мікрофон», рішення ситуаційних задач, «мозаїка», виконання проєктів.

Мозковий штурм. Опираючись на життєвий досвід та знання, всі учасники обговорення вільно висловлюють свої думки. Мозковий штурм спонукає учнів виявляти творчість, розвиває вміння швидко аналізувати ситуацію. За короткий термін (до 3 хв.) вдається зібрати велику кількість ідей. На завершальному етапі цієї ідеї систематизують, аналізують, обговорюють та виділяють абсурдні, хибні й ті, що допоможуть розв'язати проблему. Пропозиції щодо вирішення проблеми зберігаються протягом заняття й використовуються як опірний конспект під час узагальнення і систематизації вивченого матеріалу. Перед виконанням завдання студентів ознайомлюють з правилами мозкового штурму: висловлюйте все, що спадає на думку, не обговорюйте і не критикуйте висловлювання інших, повторюйте ідеї, запропоновані будь-ким іншим.

Мікрофон. Ця технологія є різновидом загально групового обговорення певної проблеми, яка дає можливість кожному сказати щось швидко, відповідаючи по черзі.

Рішення ситуаційних задач. Ситуації слугують для студентів конкретними прикладами для ідей та узагальнень, забезпечують основу для високого рівня абстрагування й мислення, зацікавлюють та захоплюють, допомагають пов'язати навчання з досвідом реального життя, дають шанс реального застосування знань. Ця вправа навчає студентів ставити запитання, відрізнити факти від думок, виділяти важливі та другорядні обставини, аналізувати та приймати рішення.

Мозаїка. Ця технологія використовується для створення на занятті ситуації, яка дає змогу студентам працювати разом для засвоєння великої кількості інформації за короткий проміжок часу.

Виконання проектів. Це самостійне вивчення студентами окремої проблеми протягом певного проміжку часу, яке завершується творчим звітом. Сприяє розвитку пізнавальних інтересів та згуртованості колективу. Виконання проектів є корисним, оскільки надає студентам практичні навички в організації власної діяльності, плануванні часу і роботі за визначеним графіком; надає змогу під наглядом викладача контролювати своє навчання; створює можливості для співпраці студентів один з одним; допомагає набутти практичних навичок публічної презентації та захисту своїх надбань та досягнень.

Інтерактивне навчання уможливорює різке збільшення відсотку засвоєння матеріалу, оскільки впливає не лише на свідомість студентів, але й на їх почуття, волю (дії, практику). Інформація, що потрапляє в мозок людини, не просто фіксується чи записується, а аналізується, обробляється. Щоб ефективно обробити інформацію, необхідно задіяти як зовнішні, так і внутрішні чинники. Цьому сприяє зворотній зв'язок, обговорення проблем з іншими, постановка питань, спрямованих на пошуки шляхів розв'язання проблеми, тобто діалог і взаємодія з іншими.

Проте, технології інтерактивного навчання потребують серйозної підготовки педагога і студентів. Головне – створення в аудиторії атмосфери співробітництва, порозуміння, доброзичливості, реалізація особистісно-орієнтованого навчання. Очевидно, що інтерактивні технології мають великий потенціал щодо забезпечення пізнавальної активності, саморозвитку та самореалізації студентів та підвищення якості їх професійної підготовки в цілому.

Список використаних джерел:

1. Волкова Н.П. Моделювання професійної діяльності у вкладанні навчальних дисциплін у вишах: монографія / Н.П. Волкова, О.Б. Тарнопольський; заг. та наук. ред. О.Б. Тарнопольського. – Дніпропетровськ: Університет імені Альфреда Нобеля, 2013. – 228 с.
2. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник. – Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
3. Інтерактивні методи навчання: навчальний посібник / за заг. ред. П. Шевчука, П. Фенриха. – Цецін: Видавництво WSAP, 2005. – 170 с.